



Datum

2022-09-05

Vår referens

Ola Gustafsson

Avdelningschef

ola.gustafsson@malmö.se

## **Remiss från Miljödepartementet om Redovisning av regeringsuppdrag att se över systemet för avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken MN-2022-8198**

### **Sammanfattning**

Statskontoret och Naturvårdsverket har fått i uppdrag av regeringen att se över avgiftssystemet enligt miljöbalken med fokus på de verksamheter och områden som omfattas av förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (2013:63) om bekämpningsmedelsavgifter. Enligt rapporterna överensstämmer inte det nuvarande statliga avgiftssystemet med allmänna principer för avgifter. Därför föreslås att avgifter för prövning och tillsyn ska separeras och förtydligas. Engångsavgift införs vid helprövning av miljöfarlig verksamhet och möjlighet för länsstyrelserna att ta ut timavgifter för händelsestyrd tillsyn införs. Avgifterna ska också betalas i efterhand. Miljönämnden är positiv till att en översyn görs av avgifterna för prövning och statlig tillsyn, vilket kan göra avgiftssystemet tydligare och lättare att förstå för verksamhetsutövare med miljöfarlig verksamhet.

### **Förslag till beslut**

1. Miljönämnden svarar på kommunstyrelsens remiss enligt förvaltningens förslag till yttrande.

### **Beslutsunderlag**

- Tjänsteskrivelsen, daterad 2022-09-05.
- Bilaga 1 Rapport 2020:23 från Statskontoret – Översyn av avgiftssystemet för prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken
- Bilaga 2 Skrivelse från Naturvårdsverket – Uppdrag att se över systemet för avgifter för sådan prövning och tillsyn som sker enligt miljöbalken

### **Beslutsplanering**

Miljönämnden, 2022-09-28

### **Beslutet skickas till**

Kommunstyrelsen

## Ärendet

Kommunstyrelsen har översänt *Remiss från Miljödepartementet - Redovisning av regeringsuppdrag att se över systemet för avgifter för sådan prövning och tillsyn och översyn av systemet för prövning tillsyn enligt miljöbalken*. Svar önskas senast 2022-10-06.

## Bakgrund

Statskontoret och Naturvårdsverket har fått ett gemensamt uppdrag av regeringen att se över avgiftssystemet enligt miljöbalken med fokus på de verksamheter och områden som omfattas av förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) och förordningen (2013:63) om bekämpningsmedelsavgifter. Översynen omfattar endast avgifter som statliga myndigheter och mark- och miljödomstolar tar ut. Kommunen beslutar om sina egna avgifter med stöd av 27 kap 1 § miljöbalken.

I rapporterna görs bedömer att avgiftssystemen i förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken (FAPT) inte helt stämmer överens med de relevanta och allmänna principerna för att ta ut avgifter. De allmänna principerna är:

- Avgiften bör motsvaras av en tydlig motprestation från det allmänna
- Avgiften bör ha full kostnadstäckning som ekonomiskt mål
- Avgiften bör vara lättbegriplig och förutsebar
- Avgifterna bör följa principen om att förorenaren betalar.

Sammanfattningsvis konstateras det i utredningarna att den en årliga fasta avgiften som täcker både tillsyn och prövning för miljöfarlig verksamhet gör systemet lätt att överblicka och förutsägbart för verksamhetsutövarna. Nackdelen är att motprestationen är svår att påvisa. För att förtydliga systemet i linje med de allmänna principerna föreslås att avgiftsbeloppen för prövning och tillsyn separeras i FAPT. Vidare föreslås i rapporten att den årliga fasta avgiften för tillsyn bör tas ut i efterhand och kompletteras med en möjlighet för länsstyrelserna att ta ut timavgift av en verksamhetsutövare för tillsyn vid en särskild händelse. Med särskild händelse menas tillsyn utöver det vanliga på grund av förseelser, olyckor, bränder eller andra extraordinära händelser.

## Förvaltningens förslag till yttrande

Miljönämnden är positiv till att en översyn görs av avgifterna för prövning och tillsyn, som omfattas av förordningen (1998:940) om avgifter för prövning och tillsyn enligt miljöbalken och förordningen (2013:63) (FAPT) med syfte att förtydliga vilken avgift som omfattar tillsyn respektive prövning, då kommunernas avgifter för tillsyn av tillståndspliktig miljöfarlig verksamhet endast omfattar tillsyn och inte prövning. Avgifterna för statlig respektive kommunal tillsyn blir på så sätt mer jämförbara för verksamhetsutövarna.

I utredningarna förslås även att den årliga fasta avgiften för tillsyn bör tas ut i efterhand och kompletteras med en möjlighet för länsstyrelserna att ta ut timavgift av en verksamhetsutövare för tillsyn vid en särskild händelse. Med särskild händelse menas tillsyn utöver det vanliga på grund av förseelser, olyckor, bränder eller andra extra ordinära händelser.

I nuläget tar statliga myndigheter och de flesta kommuner som tagit över tillståndspliktiga miljöfarliga verksamheter från länsstyrelsen ut fasta avgifter i förskott för tillsyn av de

verksamheter som omfattas av FAPT. Under året genomförs sedan planerad tillsyn motsvarande de timmar och den avgift som framgår av taxan. I det fall en verksamhet bedöms behöva mindre tillsyn baserat på kommunens tillsynserfarenhet, dvs färre timmar, har kommunen möjlighet att sätta ned avgiften till en nivå som är anpassat efter tillsynsbehovet. Utgångspunkten bör vara att verksamhetsutövaren endast betalar för myndigheten eller kommunens faktiska tillsynstid vare sig verksamheterna betalar i förskott eller i efterhand vilket är i linje med de allmänna principerna för att ta ut miljötillsynsavgift.

**Barnkonventionen**

Beaktande av barnkonventionen är inte aktuellt i detta ärende.

Förslaget har utarbetats av Ola Gustafsson, Avdelningschef

**Ansvariga**

Rebecka Persson  
Miljödirektör

Ola Gustafsson  
Avdelningschef  
Avdelningen för miljö och hälsoskydd